"Ngay ca□ con ca□ cu□ng không biê□t ngâ□m miê□ng"

Đó là câu châm ngôn cu□a c□ dân trên x□ đa tôn giáo ta□i Ấn và Nepal. 95% dân chúng đêu có tín ng□□ng, dù tín ng□□ng Thân giáo hay tâm linh đêu tin vào "NHÂN QU□". Vi thế nh□ng l□i da□y cu□a các giáo chu□ đêu mang tính đa□o đ□c tích c□□c. Nếu có mô□t vài hiê□n t□□□ng l□□i du□ng tôn giáo, thì chi□ đê□ sống qua ngày ch□ không pha□i đ□ h□□□ng thu□ nh□ ta□i Viê□t Nam. Ho□ cũng sống đ□n thuân t□ thê□ chất đến tâm hôn. Tuy dân rất nghèo, ho□ vẫn gi□ đ□□□c phâ□m chất cu□a tín đô mô□t tôn giáo. Chính phu□ thì giàu, cán bô□ tham nhũng công khai, trong khi nhiêu Bang trong n□□c pha□i nh□ ngoa□i kiêu hỗ tr□□ đóng giếng, lâ□p tr□□ng ho□c và phát cháo t□ thiê□n mỗi khi có đoàn cu□a Viê□t Nam đến viếng □□ "khô□ ha□nh lâm".

A□nh minh ho□a (Nguôn Internet)

Dù vâ□y, ho□ vẫn có cuô□c sống thanh tha□n. Các đên th□ dát vàng na□m ngo□c trong khi cuô□c sống cu□a ho□ đôi lúc thiếu ăn. Th□i tiết nóng xấp xi□ 50 đô□ hay la□nh cha□m ng□□ng 10 đô□ C, dân nghèo chết khá nhiêu, nhất là ng□□i già và tre□ em. Thế nh□ng phân đông ho□ vẫn gi□ đ□□□c ha□nh thanh ba□ch, không trô□m c□□p. Thi□nh thoa□ng x□y ra vài vu□ hãm hiếp giết ng□□i là nh□ng thành phân vô tôn giáo.

Trong nh□ng bài gia□ng cu□a các minh s□, ho□ th□□ng lấy câu:**"Ngay ca□ con ca□ cu□ng không biê□t nga□m miê□ng"** ,
ý nói cũng nh□ con cá măc câu vì không biết nga□m miê□ng. Con ng□□i cũng thế, do tham lam, bon chen, hám l□□i mà măc pha□i l□□i câu Nhân Qua□. Nh□ng tín đô ngoan đa□o, th□□ng xuyên đ□□□c các đa□o s□ khuyên răn sống biết đu□, không bon chen danh l□□i không bi□ cám dỗ b□□i nh□ng tiêu c□□c trong cuô□c sống.

Phâ□t giáo là mô□t trong nh□ng tôn giáo phát sinh ta□i Ấn, th□a h□□□ng t□ t□□□ng đa□o đ□c cu□a minh s□ tâm linh cô□ đa□i, có cho□n lo□c v□i s□□ minh triết. Đ□c Phâ□t chấp nhâ□n nh□ng ho□c thuyết th□□c lý có kha□ năng giúp hành gia□ tiến đến gia□i thoát, đông th□i, ngài chế ra gi□i luâ□t t□□ng thích v□i điêu kiê□n th□□c tế. Chính nh□ thế mà Tăng đoàn đ□□ng th□i thành đa□t phân l□n trên con đ□□ng tu tâ□p gia□i thoát. Va□ la□i, nếp sống bấy gi□ ch□a đ□□□c phát triê□n kinh tế và tiê□n nghi vâ□t chất. Ngày nay, Phâ□t giáo có mă□t hâu hết các quốc gia. Nh□ng quốc gia chi□u a□nh h□□□ng Nam truyên, phân l□n ch□ Tăng đi vào nê nếp v□i cuô□c sống thanh ti□nh. Tuy nhiên cũng có 1% tu sĩ v□□□t ngoài quy pha□m, điêu nây dễ hiê□u, ngay th□i sanh tiên mà trong giáo đoàn cu□a Phâ□t cũng có nh□ng vi□ pha□m gi□i đê□ t□ đó Phâ□t chế đi□nh luâ□t gi□i.

Nh□ tính thu□ c□□u mà ch□ Tăng Nam truyên còn gi□ Tăng phong đa□o cách. Ng□□□c la□i v□i tinh thân hô□i nhâ□p tùy c□ mà Phâ□t giáo Băc Truyên có phân lo□ng le□o, nh□ng truyên bá rô□ng rãi h□n Nam truyên. Ngày nay trên thế gi□i biết đến Phâ□t giáo do t□ t□□□ng Băc truyên, trong đó có ca□ Kim Cang th□a. Nói thế, không pha□i Phâ□t giáo Băc truyên đêu bi□ tha□ lo□ng. Bằng c□ Nhâ□t Ba□n, Đài Loan... tu sĩ khá nghiêm túc, mă□c dù có nh□ng tô□ ch□c sinh hoa□t xã hô□i nh□ NS. Ch□ng Nghiêm c□a H□i T□ t□ - Đài Loan, điêu hành các c□ s□□ t□ thiê□n trên

30 quốc gia mà vẫn không bi□ tai tiếng, tu sĩ hay nhân s□□ cu□a hô□i cũng không hê mất tác phong hay la□m du□ng quyên l□□i riêng t□. Mô□t Ni s□ đã h□n 81 tuô□i, điêu hành hô□i T□ Tế trên 51 năm là viê□c hy h□u cu□a mô□t Ni gi□i. Và còn nhiêu tô□ ch□c Phâ□t giáo Băc tông, t□ s□□ tu tâ□p đến sinh hoa□t xã hô□i vẫn gây mô□t ấn t□□□ng đe□p cho cô□ng đông. Nh□ vâ□y không thê□ ba□o rằng do Phâ□t giáo Nam truyên m□i gi□ đ□□□c uy tín vì đa□o phong. Thế ta□i sao ch□ Tăng Phâ□t giáo Viê□t Nam đã bi□ khá nhiêu tai tiếng trên các ph□□ng tiê□n truyên thông?

Nh□ng tai tiếng trên các trang ma□ng chi□ là hiê□n t□□□ng cá thê□ cu□a mô□t số tu sĩ tre□ thiếu s□□ giáo du□c t□ thây tô□, tông môn, hoă□c do mô□t số gia□ s□ đê□ kiếm sống mà không biết gi□ uy tín cho tâ□p thê□ mình đang m□□□n đất đê□ sống, nghĩa là không biết "ăn cây nào rào cây nấy". Thành phần nây tuy làm tai tiếng cho Phâ□t giáo, nh□ng cũng ch□a đáng nga□i. Đáng nga□i nhất là nh□ng tu sĩ th□□c thu□, đang làm mu□c r□a ngôi nhà Phâ□t giáo mà các trang ma□ng không hê phát hiê□n.
Gân đây trên các trang Face Book rô□ lên liên tiếp vê hành vi cu□a mô□t nhân vâ□t mang hình th□c tu sĩ, có đông đa□o quân chúng, có thế l□□c, cấu kết v□i nhiêu ch□c săc đê□ thao túng Phâ□t giáo t□ lâu. G□n đây nhất, tai tiếng vu□ câu siêu ta□i núi Dinh -Bà Ri□a Vũng Tàu, r□i vu□ Đa□i Hông Chung do ông Nguyễn Thiê□n Nhân cúng d□□ng, khăc nh□ng câu kê□ pha□n ca□m. Ch□a xong, la□i vu□ tha□ cá Chim trăng đô□c ha□i, bi□ báo chí phanh phui, đ□□□c thế l□□c đ□ng sau làm cho chìm xuông. Rôi la□i vâ□n đô□ng đê□ vu□ phá 50.000m2 r□ng phòng hô□ do Ti□nh Bà Ri□a Vũng Tàu thanh tra, pha□i hu□y và còn bi□ buô□c cấp đất có sô□ hông cho đ□□ng s□□, vi pha□m luâ□t ba□o vê□ r□ng phòng hô□ mô□t cách trăng tr□□n. Mă□t nô□i là thế.

Trong c□ chế Phâ□t giáo hiê□n nay, tu sĩ gă□p nhiêu khó khăn □□ mô□t số Ban Tri□ s□□ đi□a ph□□ng khi mà ke□ năm quyên trong BTS, nghĩ mình có quyên sinh sát v□i mu□c đích chi□ đê□ thu□ l□□i. Viê□c cha□y ch□c cha□y quyên là "chuyê□n th□□ng ngày □□ huyê□n". Ngay ca□ giáo phâ□m, t□ ĐĐ cha□y lên TT, t□ TT cha□y lên HT v□□□t qua quy đi□nh cu□a Hiến ch□□ng và Nô□i quy Tăng s□□. Còn cha□y theo bằng cấp mà th□□c ho□c và th□□c l□□c không có. Nhóm l□□i ích cũng hình thành khá s□m trong mo□i đi□a ph□□ng; vì thế, mô□t số BTS gă□p lăm tr□□ nga□i mỗi khi đa□i hô□i công c□□ nhân s□□. Tóm la□i, tình tra□ng nhiêu khê hiê□n nay trong Phâ□t giáo Viê□t Nam, ai là ng□□i chi□u trách nhiê□m? Đông ý tô□ ch□c nào cũng có vài thành phân "v□□□t tuyến", hiê□n nay PGVN không chi□ là vài thành phân mà đa phân, không còn go□i là "v□□□t tuyến" mà là "lấn tuyến" đê□ v□□n lên. T□ th□ ký hoă□c phó BTS cấp Huyê□n cũng đã tr□□ thành hung thân đối v□i Tăng Ni trong khu v□□c. Cái y áo mão hâ□u chi□ là ve□ hào nhoáng cho tín đô lễ bái, th□□c chất là che đâ□y lăm m□u đô bất ha□o t□ bên trong. Mo□i mă□t sinh hoa□t trong GH đêu â□n ch□a nhiêu điêu bất câ□p do nh□ng ch□c săc la□m quyên. Cái khô□ cho Tăng Ni không đ□□□c thây đ□ đâu hay là y chi□ mô□t vi□ trong BTS, ho□ là ho□c sinh tay trăng pha□i gánh chi□u lăm gian nan, nh□ tr□i m□a đất pha□i chi□u. Tăng Ni là nh□ng na□n nhân thay vì đ□□□c các ch□c săc giúp đ□, trong khi chính quyên không gây khó. Ví du□ lễ Phâ□t Đa□n, nhà n□□c không cấm treo c□, thế mà mô□t vài Giáo Hô□i đi□a ph□□ng ngăn cấm treo

ngoài khuông viên chùa, chi□ mu□c đích lâ□p công lấy điê□m mà ho□ không hiê□u làm nh□ thế chính quyên đi□a ph□□ng kho□i tai tiếng mà la□i c□□i mũi cho s□□ năng nô□ lỗ bi□ch.

Mô□t số giáo phâ□m chân tu, ho□ rút lui â□n mâ□t trong am t□□ viê□n, không tham gia vào bất c□ ch□c s□□ nào trong BTS. Vẫn còn nh□ng bâ□c chân tu nh□ thế làm điê□m t□□a cho tín đô bi□ mất ph□□ng h□□ng hiê□n nay. Tuy nhiên, cũng còn vài tu sĩ tre□ th□□c tài, th□□c ho□c thê□ hiê□n tính sáng ta□o và gi□ đ□□□c Tăng phong đa□o cách khi năm nh□ng ch□c vu□ trong GH nh□ng không nhiêu. Ngoa□i tr□ đa số giáo tho□ s□ tốt nghiê□p n□□c ngoài vê làm tốt ch□c năng s□ pha□m và mô pha□m.

NHÂN QU□ là bài ho□c cốt tu□y và nằm lòng không nh□ng cho tín đô mà là ngo□n ha□i đăng soi bóng cho hành gia□, ch□ Tăng đang lă□n hu□p trong bê□ khô□ sanh t□□. Quên NHÂN QU□ nh□ con cá quên ngâ□m miê□ng đê□ pha□i bi□ v□□ng l□□i câu Danh-L□□i-Tình trong cuô□c sống.

Tô□ Qui S□n đã da□y trong Qui S□n Ca□nh sách: ***"Phù nghi□p h□ th□ thân, v□ mi□n hình l□ y. B□m ph□ m□u chi di th□, gi□ chúng duyên nhi c□ng thành. Tuy nãi t□ đ□i phù trì, th□□ng t□□ng vi b□i. Vô th□□ng lão b□nh b□t d□ nhân k□. Triêu t□n t□ch vong, sát na d□ th□. Thí nh□ xuân s□□ng, hi□u l□, thúc h□t t□c vô; ng□n th□, t□nh đ□ng, kh□i năng tr□□ng c□u. Ni□m ni□m t□n t□c, nh□t sát na gian, chuy□n t□c t□c th□ lai sanh. Hà nãi y□n nhiên không quá?".***

D□ch:

B□i do nghi□p trói bu□c mà có thân, t□c ch□a kh□i kh□ l□y v□ thân. B□m th□ tinh cha huy□t m□, t□m m□□n các duyên h□p thành. Tuy nh□ t□ đ□i gi□ gìn, nh□ng chúng th□□ng trái ngh□ch. Vô th□□ng, già, b□nh ch□ng h□n cùng ng□□i. Sáng còn t□i m□t, ch□ trong kho□ng sát na đã qua đ□i khác. Ví nh□ s□□ng mùa xuân, m□c sáng s□m, phút ch□c li□n tan. Cây bên b□ v□c, dây trong mi□ng gi□ng há đ□□c lâu b□n. Ni□m ni□m qua nhanh, ch□ trong kho□ng sát na, chuy□n h□i th□ đã là đ□i sau, sao l□i an nhiên đ□ ngày tháng trôi suông vô ích?

"Phù xu□t gia gi□, phát túc siêu ph□□ng, tâm hình d□ t□c, thi□u long Thánh ch□ng, ch□n nhi□p ma quân, d□ng báo t□ ân, b□t t□ tam h□u".

D□ch: ***Phàm ng□□i xu□t gia là c□t b□□c đ□n ph□□ng tr□i cao r□ng, tâm hình khác t□c. N□i th□nh giòng Thánh, hàng ph□c quân ma, nh□m đ□n tr□ 4 ân, c□u giúp 3 cõi.***

Đấy là tâm nguyê□n cu□a bâ□c th□□□ng trí khi khoác chiếc áo Gia□i Thoát. Ch□ tô□ đã ý th□c nh□ thế thì làm sao măc dính l□□i câu danh l□□i! Ng□□i tu tiếp b□□c b□□i "truyên đăng tu□c diê□m" cu□a tiên nhân há la□i là con cá không biết ngâ□m miê□ng đê□ bi□ măc câu mà đo□a vào tam đô ác đa□o???

Minh Mâ□n

** Bài viết thê□ hiê□n góc nhìn và cách hành văn riêng cu□a tác gia□, mô□t cu sĩ Phâ□t giáo sinh sống ta□i Tp.HCM.*